GHANA

11-22 januari 2009

Ghana har varit sparsamt besökt av fågelskådare från Sverige. Lennart Lander gjorde en semesterresa till Ghana sommaren 2008. Han förstod att här finns mycket att se, en ny organiserad resa är ett måste. Göran Frisk och Donald Rehn invigdes i planerna och bestämde sig för att haka på. Med hjälp av de kontakter som Lennart hade etablerat, planerades resan.

Mr Kalu Afasi anlitades som fågelguide och problemlösare av logistiken. Kalu kan alla lokaler och arter, han är även bra på läten. Alla hörda arter är tack vare honom. Han tar 25 dollar per person och dygn och max 75 us dollar per dygn för en hel grupp. Tillkommer gör mat och logi för Kalu.

Genom Lennarts kontakt, Mr Koby Osei, manager på hotellet Korkor Inn i Kokrobite, hyrdes en 8 sitsig mercedesbuss för 50 dollar per dygn samt 10 dollar för chauffören, enligt Kalu var detta ett mycket bra pris. Kokrobite är ett litet kustsamhälle 15 km väster om Accra centrum. Korkor Inn har få rum med bra standard. Accra är en till ytan en stor stad med en tidsödande rusningstrafik.

Den stora målarten för resan var Yellow-headed Picathartes.

Andra målarter: African Finfoot, Black-, Rosy- och Blue-headed Bee-eater.

Besökta lokaler

Laguner och skogsparti med vattenhål strax öster om Kokrobite.
Winneba Plains väster om Kokrobite.
Lokal damm ligger intill vägen mellan Kokrobite och Cape Coast.
Hans Cottage Botel

Beläget utefter vägen mellan Cape Coast och Kumasi. Hyfsade rum och restaurang, swimmingpool. Vandringsstig för fågelskådare samt damm med krokodiler, vävarkolonier. Det kan vara mycket folk där under helgerna.

Vieillot´s Black Weaver

Kakum National Park

I alla parker och reservat måste man betala entréavgift samt per timma man är i parken och för guide. Att endast gå på walkwayen kostar 9 us dollar. Man får räkna med en hel del pengar, en morgon på walkwayen för 3 personer blev 400kr. Överskrider man betaltiden får man betala extra, extra är ett mycket vanligt ord i Ghanas parker. Inom gångavstånd från parkreceptionen finns bra övernattning, Kakum Lodge, utan restaurang, man kan äta dagtid vid parkreceptionen, men för middag får man åka till Hans Cottage Botel. Det tar 30 minuter med bil från Hans Cottage Botel till Kakum Nationalpark. Den stora attraktionen är walkwayen mellan träden på 30-40 meters höjd, den enda i västra Afrika. Plattformarna är lite trånga, det finns fem totalt. Där är tubkikare fördelaktigt men inte ett måste. De första turisterna brukar dyka upp vid 8-9 tiden på morgonen, det går att avtala med vakterna att få komma in så fort det är ljust. Vi tyckte nog att det var sparsamt med fågel, kanske är det bättre under häckningstiden i maj. Parkguiden menade att man normalt ser 15-20 arter en morgon.

Vattenverket, Bremsu Lake, ligger ca 15 minuter från Hans Cottage Botel.
Oljepalm-plantage, Ampesiwa Farms Ltd, nära Kakum nationalpark.

Ankasa National Park

Ligger vid gränsen till Elfenbenskusten. Parken är täckt av tät skog, lättast är skådning längs vägen, några stigar finns. På grund av dåligt underhåll av förläggningarna kan parken inte rekommenderas. Vi såg White-bellied Kingfisher som är mycket svår art att se enligt Kalu. White-breasted Guineafowl skulle finnas enligt parkvakten men ingen var villig visa vägen och det blev bara en övernattning.

Yellow-headed Picathartes, specifik lokal, se 17 januari.
Aboabo, ligger norr om Kakum nationalpark, vägskådning genom skogsområde.
Bobiri Forest Reserve, mellan Kumasi och Accra, se 18 januari.
Atewa Range, mellan Kumasi och Accra, se 19 januari.
Sakumo Lagoon, ligger i Accras kustområde.
Shai Hills, öster om Accra.

Dagbok

11 januari. Kokrobite.

Avresa kl 07.50 med bil till ett skogsparti med ett vattenhål sedan till kustlaguner, ca 8 km öster om Kokrobite. Hela området ägs av en person, besöker honom för tillstånd, han följer med. Ägaren bor i skogsdungen intill vattenhålet, byfolket i lång rad med vattenkrukor på huvudet till och från vattenhålet. Skådar i närområdet, Rose-winged Parakeet, *Senegal Parrot,* Long-tailed Starling, Western Grey Plantain-eater, Grey Hornbill, Yellow-crowned Gonolek, Blue-throated Roller, Double-toothed Barbet, Blue-spotted Wood-Dove, Copper Sunbird.

Kl 10.30 tur i ***lagunerna*** (lite mangrove) i enklare kanot som stakades fram. Mycket Pied Kingfisher >30, Malachite Kingfisher >15, Giant Kingfisher, Collared Pratincole >15, Western Reef Egret, svart + vit fas, Black Heron, bland vadarna sågs roskarl, småspov vanlig, en stor vilande tärnflock med bland annat Royal Tern. När det var dags betala begärde markägaren oskäligt betalt, 400kr per person, vid tidigare besök hade han tagit 100kr totalt! Manager Koby på Korkor Inn kontaktades via mobil och det beslöts att markägaren skulle följa med bilen till Korkor Inn. Koby lyckades pruta ned till 200kr per person, men ändå för dyrt, markägaren lär inte få mera besök.

12 januari.

Kl 05.45 avfärd från Korkor Inn. Plockade upp vår fågelguide Kalu Afasi, som vi skulle ha de följande 10 dagarna, vid stora vägen och for i riktning mot Cape Coast. Kalu tog oss först till ***Winneba Plains***. Skådade längs vägen i savann liknade biotop. Croaking, Short-winged och Singing Cisticola, Yellow-fronted Canary, Flappet Lark, African Wattled Plover, Black Coucal 1 ad + 1 juv, Grey Kestrel, Black-shouldered Kite, Red-necked Buzzard, Shikra, Double-spurred Francolin vågade sig ut på vägen, Vieillot's Barbet, Simple Leaflove, Black-billed Wood-Dove, Vinaceous Dove, Splendid Sunbird, Little Weaver, Tawny-flanked Prinia samt en hona buskskvätta.

Kl 13.15 stannade vi vid en liten sjö intill stora vägen, chans på African Finfoot. Osprey, White-faced Whistling Duck, African Jacana, Village Weaver, Shikra, Common Moorhen och White-throated Bee-eater som är den vanligaste biätaren.

Kl 13.45 Lunch på Hans Cottage Botel.

Kl 15.30 Med bil väster ut längs huvudvägen, vek av vid skylt ”Brenu Angu”. Målart var Preuss's Swallow som övernattar i en vägtrumma där en å passerar. Chans på African Finfoot. Vi stannade en bit före vägtrumman och skådade längs vägen. Superb och Splendid Sunbird, Bar-breasted Firefinch, Yellow-mantled Widowbird, Grey-backed Camaroptera, Green-headed- och Johanna's Sunbird. Preuss's Swallow samlas före skymningen ganska högt upp i luften, först bara ett tiotal men växte i antal till ca 200 för att när der var dags i tät svärm susa in i och genom trumman, vi stod nära intill trumman på vägen, några for intill benen på oss, till slut hade alla fått plats inne i trumman. Trummans höjd över vattnet var bara ca en meter och bredden ca två meter. Middag och nattvila på Hans Cottage Botel.

Malachite Kingfisher

Pied Kingfisher

13 januari. ***Kakum National Park***.

Avfärd kl 05.30, framme vid Kakum National Park 06.10. Parkvakten brukar komma tidigt för att kolla om ev. fågelskådare vill in i parken. Betalar och får kvitto. Rufous-sided Broadbill hördes, Yellow-billed Turacos hördes utan att kunna ses, erkänt svåra att se. Bra obsar bland annat på Tit-Hylia, Green Hylia, Buff-throated, Blue-throated och Bate's Sunbird, Red-headed Malimbe, Golden Greenbul, Violet-backed Hyliota, Shrike Flycatcher, Hairy-crested Barbet, Naked-faced Barbet, African Grey och Red-fronted Parrot, African Harrier Hawk. Överflygande Cassin's och Sabine Spinetail samt Cassin's Hawk Eagle. Vid parkentren överflygande bivråk med kraftigt tvärbandat bröst samt vid cafeterian Tit-Hylia nära.

Kl 11.00 Lunch vid Hans Cottage Botel.

Vid 15-tiden planerade Kalu ett besök vid ***vattenverket***, ca 15 min från H. Cottage, tillstånd fås genom att personligen fråga chefen för vattenverket, fås om han är på bra humör. African Finfoot är målarten och sågs omgående (50% chans enligt Kalu), African Pygmy Goose och African Cuckoo Hawk. En flock på ca 100 White-throated Bee-eater höll till vid ett jätteträd.

På väg till nästa lokal sågs 2 ex Piping Hornbill flygande. Nästa lokal var en ***oljepalm-plantage***, Ampesiwa Farms Ltd, nära Kakum National Park. Målarten var *Ahanta Francolin*, en grupp hördes men inga sågs. Blue-headed Coucal hördes. Whistling Cisticola och Black-necked Weaver sågs. Middag och nattvila på Hans Cottage Botel.

White-Throated Bee-eater

14 januari.

Avfärd 05.15 Framme vid lokalen för målarten Rosy Bee-eater 06.30. Skådade längs mindre väg, hade ihärdigt sjungande Little Greenbul samt Olive Green Camaroptera hördes. Bra obsar på Red-bellied Paradise Flycatcher, Splendid Sunbird (i solljus otroliga färger), Yellow-billed och Bristle-nosed Barbet, Broad-billed Roller. Levaillant's och Didric Cuckoo överflygande. När vi nått vändpunkten sågs den första Rosy Bee-eatern som har en egen flyktprofil, sågs även på tillbakavägen. Vid 13-tiden avfärd mot Ankasa nationalpark, som ligger nära gränsen till Elfenbenskusten. Framme vid 17.30-tiden efter att ha provianterat och ätit i gränsstaden. Från parkentren for vi till en av förläggningarna som visade sig ha bara 2 lediga bäddar, for till den andra förläggningen, 3-4 hus med små fristående toaletter. Det visade sig att endast sängar med madrasser fanns, toaletterna hade inte använts på flera år, fulla med löv och en jättespindel var chef över toalettstolen, inget vatten fanns över huvud taget. På den lilla verandan blev det middag i gasollampans sken, corned beef, bröd, argentinskt tetrapak röd- och vitvin.

15 januari. ***Ankasa National Park***.

Bilen kom 06.45, mot parkentrén för att skåda längs floden. Målarter Hartlaub's Duck och ev. någon av ibisarna. Hörde Cameroon Sombre och Yellow-whiskered Greenbul samt Swamp Palm Bulbul. Förflyttning till möjlig lokal för Hartlaub's Duck där någon av guiderna hört att bilder tagits på H.D. Bäcken var kraftigt övertäckt med träd, verkade svårt för en and att landa, ändå hörde vi ett anduppflog men såg inget. Blue-headed Crested Flycatcher, Red-billed Dwarf och Black Dwarf Hornbill samt Red-billed Helmet-Shrike sågs. White-tailed Alethe, Icterine Greenbul, Long-tailed Cuckoo och Pale-breasted Illadopsis hörda.

16 januari. ***Ankasa National Park***.

Kl 06.00 Startar skådningen längs vägen. Chestnut-breasted Negrofinch och Western Nicator. Kommer fram till en liten vattensamling invid vägen, Blue-breasted Kingfisher, White-bellied Kingfisher, Blue-billed Malimbe. Längs vägen sågs Black Dwarf Hornbill, Grey-headed Bristlebill, Square-tailed Saw-wing och *Sharpe´s Apalis*. På vägen tillbaka stöter vi på ett "birdparty". Crested Malimbe, Buff-spotted Woodpecker, Cassin's Honeybird, Yellow-spotted Barbet, Little Grey, Red-tailed, Western-bearded och Yellow-bearded Greenbul. Lämnar parken vid 13-tiden efter att pressat ner priset på logi till rimlig nivå. Lunch i gränsstaden, sedan transport tillbaka till Kakum nationalpark. Tog in på Kakum Lodge. Middag vid Hans Cottage Botel.

17 januari. Kakum Lodge.

Kl 06.00 Skådar längs småvägar i närheten för att invänta att kontoret öppnar 08.00. En avgift ska betalas för besöket hos Yellow-headed Picathartes. Enligt Kalu, missar man detta får man problem senare. Kontoret öppnar inte, vi väntar till 08.45 åker sedan till Kakum nationalpark och det kan ordnas. Blue-spotted Wood-Dove, Piping Hornbill och Green Sunbird. Som bonus sågs vid parkeringen Kakum nationalpark, 2 ad och 1 juv Black Bee-eater på närhåll.

Avfärd mot Kumasi och Yellow-headed Picathartes, tar av åt höger och till slut på röddammiga vägar, vid vägens slut en by där 10-15 glada småungar omringar oss för att kolla "vitingarna". Vi hälsar på den lokala guiden och hans medhjälpare och det bär av i rask takt. Yellow-headed Picathartes övernattar i närheten av bona normalt. På ibland osynliga stigar i bergskogen uppför med viss stigning kommer vi efter 45 minuter fram till en bergsformation med ett 45 graders överhäng.

Vi ser 8-9 svalliknande bon murade mot klippan i överhänget, bona numrerade med rödfärg på klippan. Vi tar skydd bakom en klippa på närhåll och börjar vänta, fåglarna tycks vara ganska oskygga med tanke på hur nära vi sitter. I träden ca 10 meter från klippan visar sig den första Yellow-headed Picathartes 17.15, som mest kom 3-4 ex samtidigt. Fågelns utseende och omgivningen ger en mycket stark upplevelse. Lämnade ganska snart för att slippa gå i mörker tillbaka.

Guiden fick våra namn inskrivna i byns kassabok och glatt betalade vi 25 dollar per person, lär inte kosta något om man inte ser fågeln. Får anses vara omöjligt att hitta tillbaka till boplatsen själv även om man varit där förut. Byn tar väl hand Yellow-headed Picathartes. Natt i Assin Foso.

Yellow-headed Picathartes

18 januari. ***Aboabo***

Avfärd 06.25 och framme vid lokalen Aboabo 07.00. Skådar längs en väg som går genom ett fint skogsområde. Bra obsar på Yellow-mantled Weaver, Gabon Woodpecker, Yellow-browed Camaroptera, Black-and-white Mannikin, *Red-vented Malimbe*, Slender-billed Greenbul, Swamp Palm Bulbul, Blue-throated Roller, Dusky-blue Flycatcher, Long-tailed Hawk och *Copper-tailed Glossy Starling*. En glimt av en African Goshawk (Red-chested Goshawk) när den korsade vägen på låg höjd. Brown Illadopsis hörd och *Fire-bellied Woodpecker* trummande. Kl 11.30 åkte vi från hotellet med bil mot Kumasi. Incheckning på Hotel Presidential Square Guest House i Kumasi. Sedan vidare till ***Bobiri Forest Reserve*** och skådning fram till 18.00. Tambourine Dove, Blue-spotted Wood-Dove, Chestnut-capped Flycatcher, Honeyguide Greenbul, Black Cuckoo flygande, Cameroon Sombre Greenbul hörd, samt en del vackra fjärilar.

19 januari. ***Bobiri Forest Reserve***

Kl 06.15 - 10.00. Red-fronted Parrot, Grey Parrot, Alep Pigeon, Red-headed Quelas, Dusky Tit, Maxwell's Black Weaver, Yellowbill, Forest Wood-Hoopoe, Blue-headed Wood-Dove, Tambourine Dove, African Green Pigeon, *Finsch´s Flycatcher Thrush*, Chestnut Wattle-eye och *Red-vented Malimbe*. Tillbaka till Kumasi för lunch, men vår bil krockade höger framskärm och blinkerljus, bilen gick att köra men blinkers och strålkastare måste åtgärdas. Försening, polisstation nära, 50m, motparten fick förstärkning och vår chaufför ringde till Koby (Korkor Inn) som kontaktade höjdare på telekombolaget i Kumasi som snabbt dök upp, som mest var 10-12 ”besservisser” inblandade i grälet, när handgripligheter var på gång dök 2 kvinnor upp och lugnade ner de två mest upphetsade med fysisk kontakt. Under tiden för reparationen tog vi lunch och besökte banken för att

växla valuta. Kl 14.00 – 17.30 transporterades vi till Atewa Range, incheckning på Alexo Hotell. Middag på bra restaurang vid stora vägen, 10 minuter från hotellet.

20 januari. ***Atewa Range***

Kl 06.15. Med bil 5 minuter till startpunkten för vandringen upp på Atewa Range. Målart var Blue-headed Bee-eater som säkrast ses på bergskrönet, en ganska lång vandring i måttlig stigning. African Hobby med byte i torrträd samt Orange-cheeked Waxbill och Compact Weaver längs vägen innan stigningen börjar. Längre upp, Grey Longbill, Ansorge's Greenbul, Didric Cuckoo, en Yellow-billed Turaco sågs dåligt. *Sharpe's Apalis*, Lemon-bellied Crombec och Bioko Batis sågs mycket bra. Latham's Forest Francolin hördes bara. Vi letade länge på högsta punkten efter Blue-headed Bee-eater och när vi vid 12-tiden var vi på väg ge upp, gick vi tillbaka ännu en gång till bästa stället och belönades med 2 ad och 2 juv Blue-headed Bee-eater på 15 meters håll.

Blue-headed Bee-eater

Vi åker tillbaka till Alexo Hotell och lite vila före middag vid vägrestaurangen.

21 januari. ***Atewa Range***

Kl 06.15 - 07.00 åkte vi bil till en annan del av Atewa Range. Vandrade nedför en slingrande bergsväg kantad med ursprunglig skog, för brant för att kunna avverka skogen. Honeyguide, Little Grey och Slender-billed Greenbul, *Sharpe's Apalis*, Red-rumped och Speckled Tinkerbird. Black-throated och Black Coucal hördes. Ett par *Fire-bellied Woodpecker* sågs mycket bra i tub. De första större hornbills, 2 ex White-crested Hornbill. En besvikelse har varit att vi inte sett eller hört större hornbills antagligen för att de är ovanliga samt att det inte funnits fruktträd där vi varit. African Pied Hornbill är dock mycket vanlig och ses dagligen i skogsområden och Yellow-billed Kite samt Hooded Vulture ses många varje dag. Flera Superb Sunbird, otroliga färger i solljus, verkar gilla

bananblommor. Johanna's Sunbird nästan i klass med Superb. Klaas's Cuckoo och Bioko Batis. Black Sparrowhawk med en nästan flygfärdig unge på boet i ett jätteträd.

Kl 11.00. Betalar hotellet, nästa lokal Sakumo Lagoon utanför Accra.

Kl 15.45 - 17.00. fågelskådade vi i ***Sakumo Lagoon***. På väg ner till fågeltornet, 2 Senegal Thick-Knee försökte göra sig osynliga i gräset, är alltid där enligt Kalu. Mycket fågel ute på maderna, 6 hägerarter bland annat Black-headed Heron, African Spoonbill, Long-tailed Cormorant, White-faced Whistling Duck, Garganay, ca 10 Western Marsh Harrier, African Hobby, bland vadarna hittades 4 Marsh Sandpiper. I buskarna bakom fågeltornet observeras Yellow-billed Shrike, Yellow-crowned Gonolek, Little Bee-eater, African Grey Hornbill. Vi betalar och tackar vår fågelguide Kalu Afasi som bor i närheten. För att komma till Korkor Inn i Kokrobite för övernattning var vi tvungna att korsa Accra centrum i värsta rusningstrafiken, tog 3 timmar.

22 januari. ***Shai Hill***

I dag är det hemresa på kvällen. Skådning vid Shai Hill som ligger öster om Accra för att därifrån åka direkt till flygplatsen som också ligger öster om Accra centrum. Efter sedvanlig betalning vid infarten fick vi en guide med oss, han kunde dock inga fågelnamn på engelska men verkade intresserad lära sig efter att fått titta i tubkikaren. Vid bergsstupet, till slut en Cliff Chat, en av målarterna för dagen. Cliff Swallow. Olive Baboon i klippan och längs vägen mellan husen. Guiden tar oss ned till ett större vattenhål kantad med buskträd. Här observeras Shikra, Black-crowned Tchagra, Yellow-crowned Gonolek, Woodland Kingfisher, White-shouldered Black Tit, Tawny-flanked Prinia, Senegal Eremomella, Red-fronted Parrot, Red-necked Buzzard, Green-backed Heron. 2 ex *Violet Turaco* försökte gömma sig i buskträden flög sedan mot kullen bakom vattenhålet. På tillbakavägen alldeles vid husen skrämdes en flock Stone Partridge i buskarna, sågs bra vid flera tillfällen. Med bilen till den andra infarten för reservatet för att se antiloper, gick med guiden ca 200 m från bilen, en flock på ca 15 betande Kob-antiloper.

Vår chaufför lämnar oss på flygplatsen.

Mr Kalu Afasi kan kontaktas på kamalu2000gh@yahoo.com .Kalu kan ordna alla detaljer, han är inte främmande för att åka med linjebussar för att få ned kostnaderna, se rapport på Surfbird. http://www.surfbirds.com/trip_report.php?id=1582

Rapporten sammanställd av Donald Rehn <rehn.d@telia.com>

Artnamn är angivna enligt ”Birds of Western Africa”.
Endemer är markerade med *kursiv stil*.

Personligen gav resan totalt 241 arter, 93 sedda och 13 hörda lifers.
Min vistelse i Ghana varade 15 dagar och kostade 18300 kr inklusive flygbiljett, visum, parkering Arlanda, etc.

Göran Frisk <goranfrisk@hotmail.com>
Lennart Lander <endast snigelpost>